

Negyedszázados fennállásukat ünneplő tudományos társaságok

Dr. jur. Deák József

Absztrakt: Megalapításuk 25 évvel ezelőtti körülményeire és az azóta eltelt időszak alatt végzett tudományos munkásságra emlékezett ünnepi közgyűlésen nemrégiben, előbb a Magyar Hadtudományi Társaság (MHTT), majd a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság (SZBMRTT). Az utóbbi közgyűlés, két 65 éves kandidátus taguk, az alapító elnök; dr. Parádi József ny. ezredes, főiskolai tanár és Dr. Gáspár László, ny. alezredes, az NKE címzetes egyetemi docense, tiszteletére készített ünnepi tanulmánykötettel, egy másik perspektívából is érzékeltette, milyen tudományos nívón ápolja a társaság a magyar rendvédelem-történetet.

Kulcsszavak: Magyar Hadtudományi Társaság, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság, tudományos munkásság

Abstract: At their recent festive assembly, the Hungarian Association of Military Science and the Szemere Bertalan Hungarian Scientific Society of the History of Law Enforcement commemorated the circumstances of their foundation 25 years ago and the scientific work performed since that time. The latter assembly issued a festive collection of studies to honour two of their 65-year-old members, József Parádi dr., retired colonel and college professor, the founding president and László Gáspár Dr., retired lieutenant colonel, university professor of the NKE. The collection showed the scientific level the society deals with the history of law enforcement from an other perspective.

Keywords: Hungarian Association of Military Science, Szemere Bertalan Hungarian Scientific Society of the History of Law Enforcement, scientific work

1. Bevezetés

A rendszerváltás időszakában, 1990-ben a fegyveresek két, ma is meghatározó tudományos tevékenységet végző társaságot alapítottak. Az 1983 óta működő Kiss Károly Hadtudományi Klub kezdeményezésére, negyed százada, október 13.-án, 130 fővel alakult meg, a Magyar Hadtudományi Társaság (MHTT). Az alapító kezdeményezők, a jórészt hadtudományi fokozattal rendelkező, a tudományterület művelését aktívan végző alapító kezdeményezők, olyan tudományos társaságot akartak létrehozni, amely alkalmas lehet, strukturális függetlenségének megőrzése mellett hivatalos szervként összefogni és segíteni a hadtudósok tevékenységét, előmozdítja a hadtudomány iránt érdeklődők tevékenységének összehangolását, segíti a tudományos fokozatok megszerzését.¹

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság (SZBMRTT) pedig, két hónap múltán, december 14.-én született meg, amelyet tíz a rendvédelem-történet kutatása iránt elkötelezett alapító tag hozott létre. A negyedszázaddal ezelőtt, a hazai és világpolitikában kezdődő történések világtörténelmi korszakot lezáró jelentőségének felvillantása segít megérteni a két társaság megalakulásának körülményeit, okait.

1.1 Pillanatkép a rendszerváltás időszakának nemzetközi és hazai összefüggéseiről

Az 1990-es évtized kezdetén, Közép-, valamint Kelet-Közép-Európában egy hatalmas – az egész világra kiterjedő –, a II. világháborút követően példátlan sebességű és mélységű politikai – biztonságpolitikai „földcsuszamlás” zajlott le, ami előtt a legfelkészültebb politikusok, politológusok és katonai szakértők is sokáig csak ámulva, sőt hitetlenkedve álltak. E ténylegesen világtörténelmi korszakváltás hajnalán gyorsvonati sebességgel követték egymást a fontosabbnál fontosabb események. E folyamat, biztonságpolitikai szököár egyik elindítójának Magyarország bizonyult, melynek kormánya 1989 májusában megkezdte a magyar-osztrák határon telepített határbiztosító berendezés, az Elektromos Jelzőrendszer felszámolását, azaz lebontotta a „vasfüggöny”-nek a két szembenálló tömböt elválasztó részéből, a „szocialista világrendszerben” ránk eső darabot.²

1.2. A magyar hadtudomány a kilencvenes évek elején

A rendszerváltás időszakára Magyarországon a hadtudomány mind nagyobb mérvű társadalmi és tudományos elismertségre tett szert. Az MTA IX. Osztálya az

---

¹ OROSZ Zoltán: *25 éves a Magyar Hadtudományi Társaság, Hadtudomány 2015/3–4, p.3*

² M.SZABÓ Miklós–Oroszi Antal: *A Zrínyi Miklós Katonai Akadémia története 1990–1996, Zrínyi kiadó, Budapest, 2012, p.5*

1994. szeptember 5-i ülésén pozitív döntést hozott az MTA IX. Gazdasági és Jogtudományok Osztálya Hadtudományi Bizottsága meg-, illetve újjáalakulásáról. Ez a bizottság „csak” jogutódja a korábbi Hadtudományi, illetve Hadtörténeti Bizottságnak, mivel – a kor parancsának megfelelően – lényegesen szélesebb körre terjed ki tevékenysége. A társadalmi rendszerváltások sorozata Közép- és Kelet-Európában, az egykori Szovjetunió utódállamaiban; a nemzetközi helyzet gyökeres megváltozása; az Európai Unió és a NATO kiszélesedése; a Magyar Honvédség korszerűsítésének parancsoló szükségszerűsége; az új veszélyek és kihívások stb. új helyzet elé állították a hadtudósokat. Mindez közrejátszhatott abban, hogy – bár a Magyar Tudományos Akadémiához viszonyítva némi késéssel, ugyanakkor minden korábbi honvédelmi vezetéstől eltérően! – a Honvédelmi Minisztérium az 1994. november 24-én megtartott tudományos konferencián hivatalosan is elismerte a hadtudomány autonómiáját és a Magyar Tudományos Akadémiához való tartozását.³

1.3. A rendvédelem és a rendvédelem-történet korabeli fogalma

A tudományos társaságot megalapítók köre hamarosan bővült, csatlakoztak a magyar rendvédelem története iránt érdeklődő szakemberek, a magyar rendvédelem-történet, illetve azzal rokon fegyveres testületek történeti kutatásával és oktatásával foglalkozók, döntően a rendvédelmi testületek személyi állománya, közgyűjtemények munkatársai, felsőoktatási intézmények oktatói.⁴

A társaság, a rendvédelemhez tartozónak tekinti valamennyi állami és önkormányzati, a rendfenntartásra specializálódott fegyveres szervezetet. E testületek struktúráját, diszlokációját, feladataikat, működésüket, jogi meghatározottságukat, felszereltségüket, személyi állományuk képzési, szociális, gazdasági és erkölcsi helyzetét, továbbá e testületek vezetését, irányítását, szolgálati metodikáját, az együttműködést, szimbólumrendszereiket. A rendvédelem-történetének gyűjtőfogalmába pedig tértől és időtől függetlenül - beletartozik az egyetemes történelem során megvalósult valamennyi rendvédelmi modell. A különböző korok rendvédelmi modelljei és ezek változásai alkotják a rendvédelem-történetet.⁵

A rendszerváltás után keletkezett és a magyar rendvédelem egyes szakterületeit szabályozó, valamennyi – összességében több száz – jogszabály tartalmazza a rendvédelem kifejezést. A törvényhozásban is polgárjogot nyert ez a foga-

---

³ M. SZABÓ Miklós: *A Hadtudományi Bizottság múltja– hadtudomány jelene, Magyar Tudomány 2007/12*, <http://www.matud.iif.hu/07dec.html>, Letöltve: 2015.11.30.

⁴ A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság hivatalos honlapjának címlapja, <http://www.szbmrtt.atw.hu/>

⁵ Bemutatkozik a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság http://epa.oszk.hu/02100/02176/00001/pdf/RTF_2006_Rep008-014.pdf Letöltve: 2015.11.29.

lom, sőt – a határőrség jellegének módosítása kapcsán – 2004. év végén az akkori alkotmányba is bekerült a rendvédelem kifejezés.⁶

2. Az MHTT negyedszázada, jelene és jövője

Az alábbiakban olvashatók az MHTT korábbi és a mostani jubileumi évfordulóhoz kötődő főbb értékelő megállapítások a Társaság, a hadtudományi tudományos élet és a Magyar Honvédség meghatározó személyiségeitől.

2.1. Sarkalatos mondatok az évtizedes, majd húsz éves társaságról

A Társaság tízéves története során soha, még a legkritikusabb pillanatokban sem merült fel tevékenysége beszüntetésének gondolata. Az évek során működőképes struktúrát sikerült kialakítania. A szakosztályok valóban érdemi, valóban tudományos szintű munkát végeznek, a központi apparátus „túlburjánzását” pedig sikerült elkerülni. A „Hadtudomány” című folyóirat színvonalas, tudományos igényességgel szerkesztett periodikaként megfelelő tiszteletet vívott ki a közéletben. Az akkori jövőt illető tervekben a meglévő struktúra hatékonyabb kihasználása mellett az szerepelt, hogy a szakosztályok tevékenységébe jobban be kell vonni a tagságot, érdeklődésének felkeltésével, gondozásával, továbbá jelentősen javítani kell a vezetés gyakorlati kapcsolatát a szakosztályokkal. Ezek mellett a korábbinál nagyobb hangsúlyt kell fektetni a fiatal szakemberek bevonására a Társaság tevékenységébe és javítani kell a Társaság PR tevékenységét.⁷

A HM és az MH előtt a következő évtizedben is nagy horderejű feladatok állnak. Az ország katonai biztonságának és fegyveres védelmének garantálása, a szövetségi felelősségvállalás teljesítése, a hazai és nemzetközi követelményeknek való megfelelés a védelempolitika megújítását, a haderő transzformációjának és professzionalizálásának folytatását, új szolgálati kultúra megerősítését igényli. E feladatok megvalósításában egy megújuló, innovatív Hadtudományi Társaság fontos szerepet játszhat, elméleti kérdéseit, interdiszciplináris válaszokat kell adni a változó új és régi fenyegetésekre, kockázatokra, adaptálni kell a hazai és nemzetközi tudomány élenjáró eredményeit.⁸

---

⁶A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság hivatalos honlapjának címlapja, <http://www.szbmrtt.atw.hu/>

⁷ Nagy László: *Előszó*, In: *A tízéves Magyar Hadtudományi Társaság, Budapest, 2000*, p. 7–8

⁸ Szenes Zoltán: *A hadtudomány szolgálatában*, http://mhtt.eu/hadtudomany/2010/3/2010_3_szenes.pdf Letöltve: 2015.11.30.

2.2. A Társaság ma és holnap

A jubileum alkalmából a társaság Hadtudomány című folyóiratából ünnepi különszámot adtak ki. A társaságot köszöntő cikkében Orosz Zoltán altábornagy, honvéd vezérkarifőnök-helyettes kiemelte: A Magyar Honvédség számára ez az önkéntes társadalmi szerveződés hűséges társ volt az elmúlt negyedévszázad alatt, amellyel együtt tette meg a hatalmas utat, és amely munkájával mindig segítette a honvédség átalakításának bonyolult folyamatát. Fórumot biztosított arra, hogy a felmerült kérdéseket – kilépve a hierarchiából, a szigorú alá- és fölérendeltségi rendből – nyíltan meg lehessen vitatni; hogy szokatlan és kreatív ötletek is felszínre kerüljenek, nyilvánosságot kapjanak, és ha arra érdemesnek találtattak, akkor az MH felkarolja.⁹

A jubileumi emlékülésen egyebek mellett elhangzott, hogy a hadtudomány iránt érdeklődők, annak fejlődéséért tenni akaró katonatudósok összefogására, a magyar hadtudomány előmozdítása érdekében létrehozott tudományos társaság 1995-ben kétkötetes Hadtudományi Lexikont adott ki. Dr. Szenes Zoltán nyugállományú vezérezredes, volt vezérkari főnök, az NKE egyetemi tanára arra emlékeztetett, hogy a társaság a rendszerváltozás idején jött létre, így az MHTT mint „márka” jól képviselheti a nemzeti haderőt, a nemzeti hadtudományt. Mint hangsúlyozta társaságnak a jövőben újra kell szerveznie együttműködését a HM-mel és a Magyar Honvédséggel. Az MHTT szakértői körét "rohamcsapatá" kell átalakítani. Az MHTT honlapján és a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Hadtudományi Bizottságával közösen megjelenő folyóiratban folyamatosan lehetőséget biztosítanak a hadtudomány területét érintő publikációk megjelenésére. Emellett az NKE-vel és az MTA Hadtudományi Bizottságával közösen rendszeresen tartanak szabadegyetem jellegű rendezvényeket Mindenki hadtudománya címmel.¹⁰

A szakosztályok vezetői közül dr. Fórizs Sándor nyugállományú rendőr dandártábornok, a határőr szakosztály munkájáról tartott rövid hozzászólásában kiemelte, hogy a 2012-ben a Magyar Tudományos Akadémia által elismert rendészettudománnyal a hadtudománynak széles közös sávja van és lesz, például az illegális migráció, vagy a terrorizmus elleni fellépés területén.¹¹

A Hadtudományi Társaság fennállása során mindvégig töretlenül követte az alapítók szándékát: összefogja a hadtudomány és a kapcsolódó tudományterületek iránt érdeklődő, azokat gyarapítani kívánó, azok fejlődéséért tenni akaró szakembereket, kutatókat; fórumot biztosít írásbeli és szóbeli megnyilvánulása-

---

⁹ Orosz Zoltán: *25 éves a Magyar Hadtudományi Társaság 2015/3–4*, p.4

¹⁰ *Honvédelem – társadalom*, http://mhtt.eu/files/2015/MTI_TUDOSITAS.pdf

¹¹ Fórizs Sándor: *A hadtudomány és a rendészettudomány kapcsolódási pontjai, Elhangzott: A Magyar Hadtudományi Társaság története, jelene és jövője, MHTT közgyűlés és tudományos konferencia, NKE Ludovika campus, 2015.10.13.*

iknak; szervezi a tudományos élet e szakterületét és biztosítja a kapcsolatot más szakterületekkel.¹²

A jövőre nézve fontos, hogy az MHTT felismerje a felelősséget, mely a jövő tudós generációjának felnevelésében reá hárul: nem elegendő a múlt eredményeit, a régi jól rendszerezett ismereteket reprodukálni, leporolni és fényesíteni, hanem fel kell tárnai a jövő kihívásait, új és gyakorlatba átültethető ismeretekre van szükség, amelyeket a szövetségi feladatvállalásaink során képesek leszünk alkalmazni.¹³

3. Huszonöt év a magyar rendvédelem-történet szolgálatában

A Rendőrtiszti Főiskola Társadalomtudományi tanszékén, a nyolcvanas évek közepén, manufakturális szinthez illő alapokon kezdték meg az oktatók, tanítványaik bevonásával a magyar rendvédelem történetének 1945 előtti időszakra vonatkozó kutatását. A kutatómunka eredményeként egyre-másra születtek a főiskolai jegyzetek, az oktatók közül többen is e témakörben szereztek tudományos fokozatot.¹⁴

A Magyar Rendészettudományi Társaság fennállásának 10. évfordulójára készült jubileumi kiadványban a rendőrképzés kapcsán olvasható; „Petrovics László 1884-es szavai ma is aktuálisak: A jó rendőr nem születik, hanem elméleti és gyakorlati oktatás által képezhető. Ezért nekünk sincs más feladatunk, mint az, hogy továbbra is kutassuk a szakmánk, tudományunk történetét, és a felhalmozódott tudásunkat, tapasztalatunkat adjuk át azoknak, akik az egyetem falai között most próbálnak megismerni a rendészettudomány rejtelseivel.¹⁵

A jubileumi kiadvány egy másik tanulmányában konkrétan is megemlékezik a SZBMRTT tudományos munkásságáról, érdemeiről. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság társadalmi szervezet célja, hogy a szakterület művelésével, az írásos források és tárgyi emlékek feldolgozásával hozzájáruljunk a magyar és az egyetemes történelem gyarapításához, rendvédelem-történeti múltunk feltárásához, a tapasztalatok hasznosítása által pedig a rendvédelem fejlesztéséhez. Egyesületünk úgy véli, hogy nemzeti rendvédelem-történeti tradíciónk – elsősorban a XIX. és XX. századi hagyományaink – közkinccsé tételével a tapasztalatok megismertetésével elősegítheti a magyar rendvédelem fejlesztését, a személyi állomány identitástudatát, ezen keresztül pedig az etikai viszonyok fejlődését, valamint a lakosság rendvédelmi testületekről kiala-

---

¹² Nagy László: Születésnap köszöntő *Hadtudomány*, 2015/3-4, p. 19

¹³ Orosz, p. 5

¹⁴ Deák József: *Rend és rendvédelem-történet*, *Határőr Magazin*, 1990/47, p. 13

¹⁵ Sallai János: *A rendészet fogalmának kialakulása és történetének áttekintése*, In Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán: *Rendészettudományi gondolatok, írások a Magyar Rendészettudományi Társaság megalapításának egy évtizedes jubileuma alkalmából*, Budapest, 2014, p. 64.

kített elképzelésének a kedvezőbbé tételét. Tudományos társaságunk szakosztályai szellemi alkotóműhely jelleggel tevékenykednek. A társaság adja ki a Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historae Preasidii Ordinis) című, egyetlen magyar nyelvű tudományos periodikát, amely a rendvédelem-történet kutatóinak tudományos igényű feldolgozásait közli.¹⁶

A társaság másik periodikával is rendelkezik. Rendvédelem-történeti Hírlevele (Nuntiotones Historiae Preasidii Ordinis) a szakterület tudományos művelésének operatív eseményeiről nyújt tájékoztatást. A hazai nemzeti rendvédelem történelmét, a Társaság, „A magyar rendvédelem története” című – két kiadást megélt – könyvben foglalta össze.

Eleddig három könyvsorozatot is indítottak, amelyekhez a jubileumi évfordulón csatlakozott a negyedik:

I. „A magyar rendvédelem-történet öröksége” –nek mottója: Omnia quae disco, non aufert fur neque latro = Amit tudok, attól sem tolvaj sem rabló nem foszthat meg. A sorozat célja, hogy az abban megjelenő monográfia, vagy kismonográfia jellegű kötetek a nemzeti rendvédelem-történet egy-egy részét mutassák be a tudományos alkotásokkal szemben támasztott elvárásoknak megfelelően.

II. „A magyar rendvédelem-történet hagyatéka” Veritas nunquam perit (Seneca) = Az igazság soha nem vész el mottóval. A sorozat célja, hogy – azon ma már a trianoni határokon belül fel nem lelhető, vagy csekély példányszámban elérhető – hajdani szabályzatok, tankönyvek és hasonló kiadványok reprint jellegű megjelentetését valósítsa meg, amely nem zárja ki a megértést elősegítő tanulmányok kíséretében megvalósuló publikálást.

III. „Segéd tudományok a magyar rendvédelem-történet szolgálatában” Mottója: Veritas est viaticum vitae certissimum = Az igazság az életben a legbiztosabb útravaló. A sorozat célja, hogy a történelem segéd tudományainak nemzeti rendvédelem-történetünk érdekében megvalósított művelési eredményeit mutassa be.

Valamennyi kiadványukat a rendvédelem, vagy a rendvédelem-történet jeles elhunyt művelőinek, illetve szervezetek emlékének ajánlják.¹⁷

IV. Az „Ünnepi tanulmányok” mottója: Vestigal quodam speculantes = Tisztelgés a tudós előtt. A Társaság két tagjának, Dr. Gáspár László nyugállományú határőr alezredes és Dr. Parádi József nyugállományú rendőr

---

¹⁶ Boda József: *A tudomány az állambiztonság és a nemzetbiztonság szolgálatában*, In Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán: *Rendészettudományi gondolatok, írások a Magyar Rendészettudományi Társaság megalapításának egy évtizedes jubileuma alkalmából*, Budapest, 2014, pp. 111–112

¹⁷ *A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság hivatalos honlapjának címdala*, <http://www.szbrtt.atw.hu/> Letöltve 2015.12.01.

ezredes, a Társaság elnökének 65. születésnapja alkalmából állt össze a társasági tagok tanulmányaiból a két kötet.

A Társaság fennállásának 25. évfordulójára pedig a „Tanulmányok a XIX.–XX. századi magyar állam rendvédelem-történetéből” kötet készült el. E tanulmánykötetek igényes tudományos nívón elevenítik fel a hazai rendvédelem-történet egy-egy szeletét. Például az első „Ünnepi tanulmányok” kötet egyebek mellett bemutatja; az 1939 és 1953 közötti időszak cseh, szlovák és magyar úti okmányait; a román csendőrség történetét, a Belügyi Szemle és az ideológiai háború a helsinki konferenciáig, pillantást vehetünk az 1950-es évek bűnüldözésébe. A második tisztelgő kötet témái között megtalálhatók az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete; a polgári magyar állam rendvédelmi sajtója 1867 és 1944 között, az 1956-os forradalom és szabadságharc következményei a hazai börtönügyben, a Magyar Királyi Csendőrség felügyelői 1919–1945.

Összegzés

Mindkét tudományos társaság megalapításának negyedszázados évfordulója jó lehetőséget kínált az eddigi eredményeik számbavételére, és a jövőbeni céljaik eléréséhez egyaránt nélkülözhetetlen objektív helyzetértékelésekre. Amelyek célja a rendelkezésre álló külső és belső információk feldolgozása, a megalapozott elhatározás meghozatala érdekében.¹⁸

A Magyar Hadtudományi Társaság és a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság fennállásuk 25. éve óta, ha pusztán csak a szilárd alapok, hatékonyan, napjainkig működő, struktúrájuk megteremtését vesszük, jelentős tudományos munkásságot végzett. De ennél lényegesen nagyobb teljesítmény a struktúráik által serkentett – és egyben ezeket éltető – közzétett, megjelent vagy előadott tudományos művek minősége, mennyisége. A jövőben pedig, úgy tűnik, hogy a hadtudomány, és az immár 2012 óta elismert rendészettudomány várhatóan mind több közös területen is együttműködhat.

---

¹⁸ Kovács Gábor: *Az egyes szakterületek helyzetének elemzése, megítélése*, In: Horváth József: *Pályakezdő tisztek kézikönyve*, Budapest, 2013, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, p.42

Felhasznált irodalom:

- BODA József: A tudomány az állambiztonság és a nemzetbiztonság szolgálatában, In Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán: Rendészettudományi gondolatok, írások a Magyar Rendészettudományi Társaság megalapításának egy évtizedes jubileuma alkalmából, Budapest, 2014
- DEÁK József: Rend és rendvédelem-történet, Határőr Magazin, 1990/47
- FÓRIZS Sándor: A hadtudomány és a rendészettudomány kapcsolódási pontjai, Elhangzott: A Magyar Hadtudományi Társaság története, jelene és jövője, MHTT közgyűlés és tudományos konferencia, NKE Ludovika campus, 2015.10.13.
- KOVÁCS Gábor: Az egyes szakterületek helyzetének elemzése, megítélése, In: Horváth József: Pályakezdő tisztek kézikönyve, Budapest, 2013, Nemzeti Közszoigálati Egyetem
- M. SZABÓ Miklós: A Hadtudományi Bizottság múltja– hadtudomány jelene, Magyar Tudomány 2007/12, <http://www.matud.iif.hu/07dec.html>
- M.SZABÓ Miklós–Oroszi Antal: A Zrínyi Miklós Katonai Akadémia története 1990–1996, Zrínyi kiadó, Budapest, 2012
- NAGY László: Előszó, In: A tízéves Magyar Hadtudományi Társaság, Budapest, 2000,
- NAGY László: Születésnap i köszöntő Hadtudomány, 2015/3-4
- OROSZ Zoltán: 25 éves a Magyar Hadtudományi Társaság, Hadtudomány 2015/3-4
- SZENES Zoltán: A hadtudomány szolgálatában, http://mhht.eu/hadtudomany/2010/3/2010_3_szenes.pdf Letöltve: 2015.11.30.
- SALLAI János: A rendészet fogalmának kialakulása és történetének áttekintése, In Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán: Rendészettudományi gondolatok, írások a Magyar Rendészettudományi Társaság megalapításának egy évtizedes jubileuma alkalmából, Budapest, 2014
- A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság hivatalos honlapjának címlapja, <http://www.szbmrtt.atw.hu/>
- Bemutatkozik a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság
- http://epa.oszk.hu/02100/02176/00001/pdf/RTF_2006_Rep008-014.pdf
- Honvédelem – társadalom, http://mhht.eu/files/2015/MTI_TUDOSITAS.pdf

